health workers in Zagreb through their everyday profession, research, organizational and social work as well as management through a period of over one hundred to seventy years. The Branch Zagreb was active before the official establishment of subsidiaries of CMA which is evident from the minutes of the regular annual assembly of the Croatian Medical Association on 21 March 1948. Until the end of 1956, there was no clear division of labor, functions and competencies between the Branch and the Main Board. Their actions were instead consolidated and the Branch operated within and under the name of Croatian Medical Association. In that year the Branch became independent. The Branch Zagreb is the largest and one of the most active branches of the Croatian Medical Association. At the moment, the Branch brings together 3621 members, regular members – doctors of medicine (2497), doctors of dental medicine (384), retired physicians (710), and associate members (30 specialists with higher education who are not doctors). The Branch is especially accomplished in its activities in the area of professional development of its members and therefore organizes a series of scientific conferences in the framework of continuous education of physicians, allowing its members to acquire necessary points for the extension of their operating license. The choir »Zagrebački liječnici pjevači« (Zagreb Physicians' Choir) of the Croatian Medical Music Society of the CMA and its activities are inseparable from the Branch Zagreb. The Branch is firmly linked to the parent body, the CMA, and thus has a visible impact on the strategy and the activities of the Association as a whole. Most professional societies of the CMA have their headquarters in Zagreb and this is inevitably reflected in their overall function. The Branch Zagreb supports the harmonious development of health care throughout the territory of the Republic of Croatia. Cities of Zagreb and Mainz, are cities-friends and the CMA Branch Zagreb works together and exchanges visits with members of the Medical Society of Mainz for years. Next year professional and scientific cooperation between the Branch Zagreb of CMA and the Medical Society of Mainz will mark four decades.

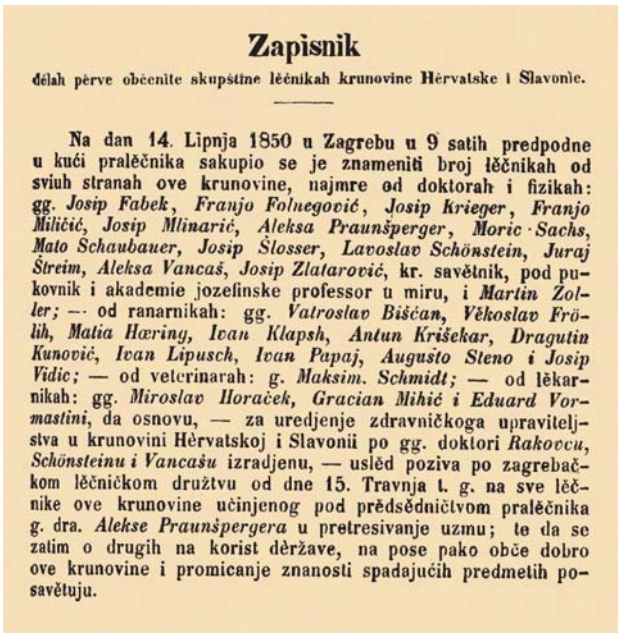
Proslov

Prije službenog osnutka *Sbora liečnika kraljevine Hrvatske i Slavonije*, 26. veljače 1874. godine u Zagrebu, bilo je tijekom 19. stoljeća ostvarenih napora u osnivanju liječničkih društava diljem današnje Republike Hrvatske, kao mjesnih, gradskih, regionalnih ili nacionalnih liječničkih udruga.

Povijest

Godine 1845. bilo je osnovano *Družtvo lječiteljah u Zagrebu*, koje je ukupno brojilo trinaest članova.[1]

Liječničko društvo u Zagrebu bilo je i poticatelj »*...za uredjenje zdravničkoga upraviteljstva u krunovini Hervatskoj i Slavonii po gg. doktori Rakovcu, Schönsteinu i Vancašu izradjenu, – usled poziva po zagrebačkom lečničkom družtvu od dne 15. Travnja t. g. na sve lečnike ove krunovine učinjenog pod predsedničtvom pralečnika g. dra. Alekse Praunšpergera u pretresivanje uzmu; te da se zatim o drugih na korist deržave, na pose pako obče dobro ove krunovine i promicanje znanosti spadajućih predmetih posavetuju«,* što je vidljivo iz »*Zapisnika delah perve obćenite skupštine lečnikah krunovine Hervatske i Slavonie*, *na dan 14. Lipnja 1850. u Zagrebu«*.[2]

Zapisnik

dělah pèrve obćenite skupštine lèčnikah krunovine Hèrvatske i Slavonìe.

Na dan 14. Lipnja 1850 u Zagrebu u 9 satih predpodne u kući praléčnika sakupio se je znameniti broj lèčnikah od sviuh stranah ove krunovine, najmre od doktorah i fizikah: gg. *Josip Fabek, Franjo Folnegović, Josip Krieger, Franjo Miličić, Josip Mlinarić, Aleksa Praunšperger, Moric Sachs, Mato Schaubauer, Josip Slosser, Lavoslav Schönstein, Juraj Štreim, Aleksa Vancaš, Josip Zlatarović,* kr. savětnik, pod pukovnik i akademie jozefinske professor u miru, i *Martin Zoller;* — od ranarnikah: gg. *Vatroslav Bišćan, Věkoslav Frölih, Matia Hœring, Ivan Klapsh, Antun Krišekar, Dragutin Kunović, Ivan Lipusch, Ivan Papaj, Augusto Steno i Josip Vidic;* — od veterinarah: g. *Maksim. Schmidt;* — od lèkarnikah: gg. *Miroslav Horaček, Gracian Mihić i Eduard Vormastini,* da osnovu, — za uredjenje zdravničkoga upraviteljstva u krunovini Hèrvatskoj i Slavonii po gg. doktori *Rakovcu, Schönsteinu i Vancašu* izradjenu, — uslèd poziva po zagrebačkom lèčničkom družtvu od dne 15. Travnja t. g. na sve lèčnike ove krunovine učinjenog pod prědsědničtvom praléčnika g. dra. *Alekse Praunšpergera* u pretresivanje uzmu; te da se zatim o drugih na korist dèržave, na pose pako obče dobro ove krunovine i promicanje znanosti spadajućih predmetih posavětuju.

Slika 1. *Zapisnik delah perve obćenite skupštine lečnikah krunovine Hervatske i Slavonie*

Figure 1. *The minutes of the first general assembly of physicians of the Kingdom of »Hervatska i Slavonia« (Croatia and Slavonia)*

Osim citiranih dijelova Zapisnika sjednice održane 14. lipnja 1850. u nastavku dodajemo potpune i aktualne, onovremene osvrte na taj događaj, koji su objavljeni u Narodnim novinama od 14. i 19. lipnja 1850. godine.

»Iz Zagreba 14. lipnja. Družtvo zagrebačko liečnikah u skupštini deržanoj 20. veljače o. g. pod predsiedničtvom našeg vriednog i mnogozaslužnog domorodca praliečnika g. Dr. Alekse Praunspergera naložilo je svojim odbornicima gg. Dru. Aleksi Vancašu, Dru. Aleksi Rakovcu i Dru. Lavoslavu Schönsteinu, da izrade osnovu, u kojoj se uz uvedeno zdravničko ustrojenje po obćenitim načelima novoga političnо juridičnoga razredjenja sviuh krunovinah, takodjer i posebne potrebe naše krunovine u obziru zdravničtva naznačiti imaju. Gorispomenutoj gospodi odbornicima pošlo je za rukom istu osnovu s najvećom točnosti izraditi, i pošto je u deržanoj dana 18. travnja o. g. družtvenoj liečničkoj siednici pročitana, i sa pohvalom odobrena, bi ujedno zaključeno, da se ista osnova tiska i na sve liečnike u ovoj krunovini razpošalje. – Kao što bi zaključeno, tako je i učinjeno, ovo hvale vriedno dielce već je izpod tiska izašlo pod naslovom: »Osnova za uredjenje zdravničkoga upraviteljstva u krunovini Hervatskoj i Slavonii;«, na ilirskom i niemačkom jeziku, i razposlato je na sve liečnike, u ovoj krunovini.

Uslied zaključka iste skupštine, i poziva izraženog u istoj osnovi, sastao se je danas pod predsiedničtvom g. praliečnika zbor, sviuh redovnih liečnikah naše krunovine, da o ovoj struci zajednoviećaju, i konačno odluku svoju svietlom banu podnesu. Kao što se radujemo izraženim načelima i pravilama u istoj osnovi, kojim će se sigurno, ako se u dielo privedu, mnogo popraviti stanje liečničtva, i u obšte bolje urediti zdravničtvo u našoj domovini, – tako isto nadamo se najboljem uspiehu današnjeg sastanka naših gg. liečnikah,

i od njihovog isto tako rodo-, kao i čoviekoljubja očekivamo, da će rezultate ove znatne siednice domorodnom obćinstvu što skorie priobćiti.«[3]

»Iz Zagreba 19. lipnja. Kao što smo jur u našim listovima napomenuli, obderžavana je ovdie u Zagrebu dne. 14. o. m. pod predsiedničtvom g. praliečnika dra Praunspergera skupština liečnička, da vieća o potrebitim reformama, koje bi se u zdravničkom obziru u našoj domovini uvesti imale. Kao najglavnii predmet pretresanja biaše osnova, jur prie po odredjenom odboru sastavljena, troškom banskoga vieća u hervatskom i niemačkom jeziku tiskana, te na sve liečnike naše domovine razposlana tim dodatkom, da svoje mnienje potanko o njoj izraze. Ova dakle osnova sa neznatnom promienom, kao dielo dobro i svestrano promotreno, sadašnjoj i budućoj potrebući i namienjenoj sverhi posve odgovarajuće i viešto proizvedeno u ovoj skupštini priznana i primljena je, i ujedno je zaključeno, da se sa stavljenom promienom i dodatcima na novo tiska, te upravo Nj. veličanstvu, našem premilostivom caru i kralju posriedstvom našega svietloga bana na potverdjenje podnese. No ako bi ipak visoko popečiteljstvo glede ove osnove kakovo razjasnjenje iskalo, to je za takovi slučaj putem tajnog odvietovanja izmed 28 glasovah znamenitom većinom od 21 glasa Dr. Aleksa Vancaš povierenikom,[4] *a njegovim namiestnikom, g. Juraj Streim županie sriemske fizik, naimenovan.*

Što se iste osnove i u ovoj skupštini dodatog priloga tiče, priobćit ćemo u svoje vrieme sve potanko, zato i suvišno nam se čini o toj stvari za sada više govoriti, jedino što kao znamenitost napomenuti moramo, je to, da su svi liečnici Hervatske i Slavonie i hervatskog primorja, neizuzimavši ni jednoga, koje pismeno svoja mnienja skupštini poslali, koje pako i to znamenitom većinom, osobno u Zagreb k viećanju prispieli, što za jasni dokaz služi, da svima na serdcu leži vruća želja, svojoj domovini u zdravničkom obziru posve zanemarenoj po mogućnosti u pomoć priskočiti.«[5]

Vjerujemo da će sadašnji čitatelj iz izvornih dokumenata dobiti potpuniji uvid u napore koje su ulagali onovremeni liječnici, a osobito zagrebački, u pravcu reforma zdravstvene službe, položaja zdravstvenih radnika, a osobito liječnika, kao i iz komentara koji su se javljali neposredno nakon održane prve sveopće skupštine liječnika krunovina Hrvatske i Slavonije u Zagrebu godine 1850.

Ovi podaci dopuštaju da se uloga liječnika i zdravstvenih radnika Zagreba u svakodnevnome profesionalnom, istraživačkom, organizacijskom, društvenom i upravljačkom pravcu može pratiti više od sto sedamdeset godina.

Napor u tom kontinuitetu bio je usmjeren i na inicijativu izgradnje Liječničkog doma u Zagrebu o kojoj se raspravlja na Izvanrednoj glavnoj skupštini Zbora liječnika kraljevina Hrvatske i Slavonije dne 27. svibnja 1911. »*Nosilac ideje dr. Radenko Stanković opisuje svrhu tog doma, njegov plan i daje približni nacrt doma. Sam dom bi imao da probudi veći kontakt izmedju kolega, sticaj vanjskih kolega, koji bi u domu mogli stanovati za vrijeme svoga boravka u Zagrebu. Dom bi taj služio za naše znanstvene sastanke, imao bi biblioteku itd. a ujedno bi pružao i drugih udobnosti. Smatra, da bi se dalo tako udesiti, da bi taj mogao nositi zboru i profit u pripomoćnu blagajnu. Mjesto gdje da se gradi, bilo bi najzgodnije pored sanatorija… Iza toga se još povede debata…, nakon koje se stvori i jednoglasno primi zaključak da se dom gradi, a da se prije toga dobrovoljnim prinosima od strane liječnika poveća kapital Zbora…*«[6]

Pitanje izgradnje Liječničkog doma višekratno se javljalo u različitim razdobljima djelovanja Zbora. Tako je na Izvanrednoj glavnoj skupštini održanoj 26. svibnja 1914. razmotren prijedlog dr. Žige Herzoga i dr. Gjorgja Gjorgjevića o najmu ili kupnji »…*Rollerove kuće u Vlaškoj ulici br. 26 ili kuće dr. Pavelića u Marovskoj (Masarykovoj) br. 8. Obje se kuće dadu malenim troškom preudesiti za naše potrebe…*«[7] Nažalost, ni ovaj prijedlog tada nije bio ostvaren. Dne 15. travnja 1930. konstituirana je *Zadruga za podizanje liječničkog doma* u *Zagrebu.* Naporom zadrugara, Liječničke komore, Liječničkog zbora i mnogih liječnika *Hrvatski liječnički dom* svečano je otvoren 30. siječnja 1937.[8] Na Glavnoj godišnjoj skupštini Podružnice Zagreb održanoj 19. svibnja 1959. u tajničkom izvještaju dr. Ante Fulgosi osvrće se na prostorije Podružnice, koje su postale pretijesne za sve korisnike. Posebno je situaciju otežalo zakonom uvjetovano nacionaliziranje dijela zgrade te je tajnik predložio da se zatraži pomoć i onovremenih vlasti.[9] Do današnjeg dana još se vodi pravna bitka za povrat tada oduzete imovine Hrvatskoga liječničkog doma.

Podružnica Zagreb djelovala je i prije službenog osnivanja podružnica HLZ-a, što je vidljivo iz zapisnika s Redovite godišnje skupštine Zbora liječnika Hrvatske održane 21. ožujka 1948. gdje se ističe: »…*U cilju da pomogne stručno usavršavanje svojih članova Zbor je poduzeo više akcija. Nastojeći da Zbor liječnika postane ne samo formalno, nego i faktično društvo svih liječnika NRH, a ne samo društvo zagrebačkih liječnika, Glavni odbor osnovao je 18 podružnica koje treba da u svom djelokrugu postanu žarišta medicinskog života i stručnog rada kao i veza između društva u Zagrebu i pojedinih kolega sa terena…*«.[10]

Do konca 1956. godine nije bilo jasne razdiobe rada, funkcija i kompetencija Podružnice i Glavnog odbora, već je njihovo djelovanje bilo sjedinjeno pa je Podružnica djelovala u okviru i pod imenom Hrvatskoga liječničkog zbora kada se iste godine i osamostalila.

Na Glavnoj godišnjoj skupštini održanoj 31. ožujka 1957. predsjednik prim. dr. August Forenbaher u svojem izvještaju, između ostalog, osvrće na podjelu rada između Glavnog odbora i Upravnog odbora Podružnice Zagreb. *»…Prema sporazumu postignutom na zajedničkoj sjednici Glavnog odbora i Upravnog odbora zagrebačke podružnice podjela rada je izvršena na slijedeći način: Upravni odbor podružnice bit će nadležan a) za organizaciju stručnog i naučnog rada u gradu i kotaru Zagreb u suradnji sa stručnim sekcijama, b) za suradnju s organima narodnih vlasti grada i kotara, c) za suradnju s ostalim podružnicama (izmjena predavača, simposiumi, seminari, naučni sastanci), d) za organizaciju zdravstvene propagande u gradu i kotaru, e) za organizaciju svih ostalih oblika društvene djelatnosti u gradu i kotaru koji imaju za svrhu unapređenje narodnog zdravlja, f) za vođenje kartoteke članova podružnice i prikupljanje novih članova, g) za ubiranje članarine na teritoriju podružnice, h) za reprezentaciju prilikom svečanih zgoda na nivou grada odnosno kotara (posjeti, primanja, pogrebi, komemoracije i t. d.) i j) za konstruktivnu suradnju s Glavnim odborom Zbora. Skupština je izvještaj primila s velikim odobravanjem«*.[11]

Godine 1966. Podružnica Zagreb za svoju aktivnost na stručnom i društvenom planu dobila je Nagradu grada Zagreba. Podružnica je okupila na čestim razmatranjima u panel-diskusijama vrhunske stručnjake. Korist takvih diskusija bila je velika u edukaciji liječnika opće medicine, kao i liječnika drugih specijalnosti.[12]

Podružnica danas

Podružnica Zagreb najveća je i jedna od najaktivnijih podružnica Hrvatskoga liječničkog zbora. Članstvo je, su-

kladno odredbama Statuta HLZ-a, dobrovoljno. U ovom trenutku Podružnica okuplja 3621 člana, redovitih članova – doktora medicine (2497), doktora dentalne medicine (384) i umirovljenih liječnika (710), a pridruženih članova (stručnjaci s visokom stručnom spremom koji nisu liječnici) ima 30. Stručno usavršavanje članstva provodi se u okviru programa trajnog usavršavanja liječnika stručno-znanstvenim predavanjima od popularnih »prvih srijeda u mjesecu« (od 2001.), preko panel-diskusija, radionica, okruglih stolova, tribina, seminara, simpozija, savjetovanja do kongresa. Ove aktivnosti omogućuju članovima Podružnice prikupljanje potrebnih bodova u postupku produljenja odobrenja za rad koji je u djelokrugu Hrvatske liječničke komore i Hrvatske komore dentalne medicine.

Među važnim aktivnostima Podružnice bio je i VIII kongres liječnika Hrvatske koji je održan u Zagrebu od 11. do 14. studenoga 1987. Glavne teme toga kongresa bile su: klinička transplantacija organa, kardiologija i medicinska informatika, koje su bile zamašnjaci za kasniji brži napredak medicinske struke i znanosti u našoj sredini. Prema navodima Ministarstva zdravlja RH transplantacijska medicina postala je hrvatski brend na svjetskoj razini. Danas smo prva zemlja od 194 članice Svjetske zdravstvene organizacije po broju obavljenih transplantacija bubrega i jetara, a druga po broju obavljenih transplantacija srca po glavi stanovnika.

Slika 2. *Logotip i zastava Podružnice Zagreb HLZ-a*
Figure 2. *The logo and the flag of the Branch Zagreb of CMA*

Gradski ured za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje i Povjerenstvo za odabir programa za promicanje zdravlja i prevenciju bolesti prihvatili su 2006. u suradnji s Podružnicom Zagreb HLZ-a projekt pod nazivom »*Znanje o zdravlju i bolesti kao čimbenik unapređenja zdravlja i prevencije bolesti građana grada Zagreba*«. Nositelj projekta bila je Podružnica Zagreb HLZ-a.

Podružnica je čvrsto vezana uz matična tijela HLZ-a te na taj način snažno utječe na strategiju djelovanja Zbora kao cjeline.

U presudnim povijesnim trenucima članovi Podružnice Zagreb pružali su za vrijeme Domovinskog rata pomoć i potporu podružnicama HLZ-a u dijelovima Hrvatske zahvaćenim ratom. Dana 4. listopada 1991. održana je u Hrvatskome liječničkom domu konferencija Podružnice Zagreb »Prava i dužnosti liječnika u obrani domovine«.[13]

Većina stručnih društava HLZ-a svoja sjedišta ima u Zagrebu, a to se neminovno odražava i na njihovu ukupnu funkciju. Podružnica Zagreb HLZ-a u okviru svojih mogućnosti kontinuirano materijalno pomaže aktivnosti članova Hrvatskoga društva umirovljenih liječnika HLZ-a. Podružnica podupire harmoničan razvoj zdravstva na čitavom teritoriju RH.

Važno je istaknuti da Statut, ikada postojeći, koji se odnosi na Podružnicu Osnovne organizacije Zagreb Zbora liječnika Hrvatske, jest onaj koji je bio izglasan na Redovnoj godišnjoj skupštini 11. siječnja 1989. Baza Osnovne organizacije Zagreb bila je prenesena u tadašnje Radne organizacije zdravstva. Skupština je imala Predsjedništvo od 21 člana, Sud časti i Samoupravnu kontrolu.

Na Godišnjoj skupštini održanoj 17. veljače 2000. prihvaćen je izgled zastave i logotipa Podružnice Zagreb.

Vrijedeći Pravilnik o radu Podružnice donesen je na Skupštini Podružnice Zagreb HLZ-a održanoj 4. veljače 2004. godine.

Tijela Podružnice jesu: Skupština, predsjednik, upravni odbor, Nadzorni odbor i Sud časti.

Prema dostupnim podacima Podružnicu Zagreb vodili su predsjednici:

Prof. dr. sc. Vladimir Rogina, dr. med., 1970. – 1974.
Prof. dr. sc. Veljko Mandić, dr. med., 1974. – veljača 1977.
Prof. dr. sc. Sreto Vukadinović, dr. med., veljača 1977. – 1984.
Prof. dr. sc. Lucijan Negovetić, dr. med., 1984. – 30. 3. 1987.
Prim. Julijan Plančak, dr. med., 30. 3. 1987. – 3. 4. 1989.
Prof. dr. sc. Đorđe Montani, dr. med., 3. 4. 1989. – studeni 1992.
Prim. dr. sc. Egidio Ćepulić, dr. med., 1993. – 2. 10. 1995.
Prim. Hrvoje Minigo, dr. med., 2. 10. 1995. – 16. 9. 2003.
Prof. dr. sc. Vlado Jukić, dr. med., 16. 9. 2003. – 4. 2. 2009.

Današnji predsjednik Podružnice Zagreb HLZ-a jest prim. dr. Vjekoslav Mahovlić koji obavlja dužnost predsjednika od 4. veljače 2009. godine. Prim. Mahovlić zadatku pristupa savjesno uz poštivanje odredaba Pravilnika o radu Podružnice HLZ-a. U svakoj prilici pozorno sluša glas članstva koje i poziva da pomogne njemu i Upravnom odboru idejom, savjetom, diskusijom i kritikom.

Izdvojene su neke od brojnih aktivnosti Podružnice Zagreb HLZ-a u posljednjih nekoliko godina:

U razdoblju od 4. veljače 2009. do 6. veljače 2013. u organizaciji Podružnice Zagreb HLZ-a održano je 27 stručnih sastanaka.

Jedna od vrućih tema za svakodnevicu članstva bila je dodjela koncesija za obavljanje javne zdravstvene službe, a stručni skup bio je organiziran 3. lipnja 2009. u suradnji s Hrvatskom liječničkom komorom, tadašnjim Gradskim uredom za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje i Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi RH. Skup je ponovljen 4. studenoga 2009. zbog interesa članstva.

Uspješno višegodišnje sudjelovanje Podružnice u akciji *Veliko srce za malo srce* (mr. sc. Andrea Dasović-Buljević, dr. med., prof. dr. sc. Ivan Malčić, dr. med.).

Dana 6. listopada 2010. Podružnica Zagreb u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo organizirala je stručni sastanak u povodu Europskog dana borbe protiv depresije i Svjetskog dana mentalnog zdravlja o temi »*Kako prebroditi depresiju i pobijediti osamljenost«.*

Dana 1. prosinca 2010., prema želji članova, Podružnica je u suradnji s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje organizirala okrugli stol o temi *Pravilnik o propisivanju ortopedskih i drugih pomagala, Pravilnik o propisivanju lijekova, CEZIH.*

Dana 2. veljače 2011. organizirana je tribina o temi *Kategorizacija bolnica.* Voditelji tribine bili su prof. dr. sc. Vlado Jukić, ravnatelj Psihijatrijske bolnice Vrapče i predsjednik Udruge poslodavaca u zdravstvu i prim. dr. Josip Jelić, prvi dopredsjednik HLK-a i član Vijeća HZZO-a.

Dana 26. listopada 2011. u Hrvatskome glazbenom zavodu održan je svečani koncert u povodu 40 godina djelovanja zbora *Zagrebački liječnici pjevači (Medici Cantores Zagrabienses)* Hrvatskoga liječničkog glazbenog društva HLZ-a koji su svojim djelovanjem nerazdvojivi od Podružnice Zagreb.

Godine 2012. obilježen je *15. Svjetski tjedan svijesti o karcinomu usta, glave i vrata* (prof. dr. sc. Ivan Alajbeg, dr. med. dent., prof. dr. sc. Zvonimir Kaić, dr. med. dent.) za koju je aktivnost Zagrebačka podružnica HLZ-a primila posebno međunarodno priznanje koje uručuje udruga *Head and Neck Cancer Alliance*.

Dana 2. svibnja 2012. organiziran je *Okrugli stol o dilemama u zdravstvu* (Pravilnik o propisivanju ortopedskih i drugih pomagala, Pravilnik o propisivanju lijekova, COM, Problemi u ambulantama PZZ-a – Zakup prostora, zanavljanje opreme i drugo, odnos PZZ-a i SKZ-a – uputnice, povratne informacije i drugo). Na skupu su sudjelovali predstavnici HLZ-a, predstavnici povjerenstava HLK-a, predstavnici udruga liječnika primarne zdravstvene zaštite i predstavnici liječnika sekundarne konzilijarne zaštite.

Od 6. veljače 2013. do 9. lipnja 2014. u okvirima sada već poznate »prve srijede u mjesecu«, u organizaciji Podružnice Zagreb HLZ-a održano je 13 stručnih sastanaka i 1 simpozij. Teme predavanja prilagođene su interesima naših članova, a prezentirali su ih priznati stručnjaci iz različitih medicinskih disciplina i drugih struka koje utječu na zdravstvo.

Dana 16. travnja 2013. Podružnica Zagreb i Hrvatsko društvo za oralnu medicinu i patologiju HLZ-a u suorganizaciji sa Stomatološkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, KBC-om »Sestre milosrdnice« i Klinikom za stomatologiju KBC-a Zagreb održali su simpozij posvećen temi »*Partnerstvo liječnika i stomatologa u prekancerozama i tumorima usta, glave i vrata«* u povodu Svjetskog tjedna svijesti o karcinomu usta, glave i vrata.

Godine 2014. uspostavljena je plodna suradnja s prof. dr. sc. Mirnom Šitum, dr. med., novoimenovanom pročelnicom Gradskog ureda za zdravstvo grada Zagreba. Poduprta je inicijativa zajedničkog djelovanja na unapređenju zdravlja naših sugrađana i zdravstvenog sustava grada.

Godine 2014. pokrenuta je aktivnost za obnavljanje suradnje medicinskih i stomatoloških fakulteta Zagreba i Mainza s mogućnostima razmjene studenata i mladih liječnika. Praktična provedba bit će ostvarena obostranim studijskim boravcima i ciljanim usavršavanjima (sup/specijalizacije). Izražena je želja da se stručnim i znanstvenim projektima obogati razmjena ideja i istraživačkih napora, za koje su potrebni temeljita priprema i osiguranje materijalnih sredstava. U provedbi ovog plana sudjelovat će predsjednik HLZ-a prof. dr. sc. Željko Krznarić, dr. med., prodekan za međunarodnu suradnju Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Ivan Alajbeg, dr. med. dent., tajnik Podružnice Zagreb prim. dr. sc. Rok Čivljak, dr. med., dekani ili izaslanici medicinskih i stomatoloških fakulteta obaju gradova, a svakako treba uključiti i Hrvatsku liječničku komoru (predsjednik prim. Hrvoje Minigo, dr. med.) i Hrvatsku komoru dentalne medicine (predsjednik mr. sc. Hrvoje Pezo, dr. med. dent.). Vodstvo Liječničkog društva Mainz imenovat će svoje predstavnike za ovaj prijedlog.

Suradnja Podružnice Zagreb HLZ-a i Liječničkog društva Mainz sljedeće će godine obilježiti četiri desetljeća trajanja. Nadamo se da će to biti prilika da se navedeni plan počne i ostvarivati.

Vizija

Vodstvo Podružnice svjesno je svoje odgovornosti u ostvarivanju zadataka HLZ-a navedenih u članku 4. (točke 1. – 9.) Pravilnika o radu Podružnice Zagreb HLZ-a. U idućem razdoblju prioritet djelovanja bit će u poticanju što većeg broja članova da se aktivno uključe u svakodnevni rad Podružnice. Javnost rada uz brže kolanje informacija osnovna je pretpostavka da se dostigne ovaj cilj. Osvježena baza članova uz pouzdanu e-poštu i dostupnu službenu mrežnu podstranicu Podružnice na mrežnoj stranici HLZ-a (*www.hlz.hr*) te društvene mreže kao npr. *facebook* i druge, bit će mogući zamašnjak rada. Istodobno treba tehnički zaštititi sve e-podatke.

S obzirom na ostvareno punopravno članstvo RH u EU-u bit će pretpostavljene nove okolnosti u idućem ciklusu moguće praktične suradnje s Liječničkim društvom iz Mainza, ali i s mogućim drugim zdravstvenim ustanovama i institucijama u okružju i zemljama EU-a.

Zakon o zaštiti prava pacijenata traje već gotovo jedno desetljeće. Podružnica Zagreb HLZ-a dijeli obvezu uspostavljanja suradnje s postojećim udrugama i tijelima za zaštitu prava pacijenata na području grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Pad ekonomskog standarda RH utječe i na članstvo Podružnice. Stručno i znanstveno usavršavanje svojih članova Podružnica može potaknuti i priznatim e-programima koji će, valja pretpostaviti, zahtijevati manja financijska sredstva. Provedba će ovisiti o dogovoru s HLK-om i HKDM-om.

Zaključak

Ovaj kratki prikaz o Podružnici Zagreb HLZ-a ima cilj da čitatelja upozna s razvojem organizacijskih oblika liječničke struke u Zagrebu u prošlosti i sadašnjosti i da istakne određene prioritete u neposrednoj budućnosti.

Nadamo se da su prikupljeni podaci omogućili stjecanje predodžbe o mjestu, ulozi i dometima društvene zauzetosti liječničke struke za opće dobro.

LITERATURA

1. *Belicza B, Orlić D.* Hrvatski liječnički zbor, Predsjednici od 1874. do 2004. Zagreb: Hrvatski liječnički zbor; 2004, str. 28–29.
2. *Belicza B, Orlić D.* Hrvatski liječnički zbor, Predsjednici od 1874. do 2004., Zagreb: Hrvatski liječnički zbor; 2004, str. 33.
3. *Iz Zagreba, 14.* lipnja. Narodne novine 1850., lip 14; 135 (col. 2).
4. *Brozović L.* Dr. Aleksa Vancaš 1808. – 1884. Jutarnji list 1941., ožujak 9; 14 (col. 2–4).
5. *Iz Zagreba, 19.* lipnja. Narodne novine 1850., lip 19; 139 (col. 1–2).
6. Izvanredna glavna skupština Zbora liječnika kraljevina Hrvatske i Slavonije dne 27. svibnja 1911. Liječ Vjesn 1911;33:230.
7. *Razne vijesti.* Liječnički dom. Liječ Vjesn 1914;36:280–2.
8. *Belicza B, Orlić D.* Hrvatski liječnički zbor, Predsjednici od 1874. do 2004. Zagreb: Hrvatski liječnički zbor; 2004, str. 157, 167.
9. *Podružnica Zagreb.* Glavna godišnja skupština 19. svibnja 1959. Izvještaj tajnika dr. A. Fulgosija. Liječ Vjesn 1959;81:564.
10. Redovita godišnja skupština Zbora liječnika Hrvatske. Liječ Vjesn 1948;70:220.
11. Glavna godišnja skupština održana 31. marta 1957. u Zagrebu. Liječ Vjesn 1957;79:169–70.
12. Redovna glavna godišnja skupština, Liječ Vjesn 1967;89:789.
13. *Dražančić A, Bakran I.* Hrvatski liječnički zbor u razdoblju tranzicije 1989.–1997. Liječ Vjesn 2010;132:47,50.

140 GODINA HLZ-A – 53 GODINE AMZH

140 YEARS OF CMA – 53 YEARS OF AMSC

JASNA LIPOZENČIĆ*

Sažetak. Akademija medicinskih znanosti Hrvatske osnovana je 1961. g. kao Komisija za naučno-istraživački rad Glavnog odbora Hrvatskog liječničkog zbora. Godine 1983. g. odvaja se od Hrvatskog liječničkog zbora i postaje samostalna udruga – Akademija medicinskih znanosti Hrvatske. Akademija je društvo izabranih znanstvenika, koje se bavi promicanjem medicinskih znanosti radi unapređenja narodnog zdravlja. U cilju predstavljanja hrvatske medicine svijetu, Akademija izdaje časopise *Acta Medica Croatica, Socijalna psihijatrija i Croatian Medical Journal.*

Summary. Croatian Academy of Medical Sciences was established in 1961 as the Commission for Scientific Research of the Croatian Medical Association Main Committee. In 1983 was separated from the Croatian Medical Association and became an independent organization – Croatian Academy of Medical Sciences. The Academy is a society of chosen scientists dealing with promotion of medical sciences to improve public health. To introduce Croatian medicine to the world the Academy publishes journals *Acta Medica Croatica, Socijalna psihijatrija* and *Croatian Medical Journal.*

Godine 1961. osnovana je Komisija za naučnoistraživački rad pri Glavnom odboru Zbora liječnika Hrvatske (danas Hrvatski liječnički zbor – HLZ) iz koje je poslije nastala Akademija medicinskih znanosti Hrvatske. Prvi predsjednik Komisije bio je Arpad Hahn. Nakon 10 godina priprema i predradnja Akademija je pod tim imenom formalno osnovana dana 26. veljače 1971., tj. na Dan HLZ-a kao Akademija Zbora liječnika Hrvatske i izabrano je prvo privremeno predsjedništvo (vršitelj dužnosti prvog predsjednika bio je Nikola Peršić, a vršitelj dužnosti tajnika Roko Živković). Izabrano je i 85 članova Akademije, koje su predlagale sekcije podružnica i Glavni odbor HLZ-a. Prvi izabrani član bio je prim. dr. Gustav Forenbacher.

Prvo predsjedništvo Akademije – 1972.

Godine 1972. na Konstituirajućoj sjednici izabrano je prvo stalno predsjedništvo Akademije koje je imalo 7 članova: predsjednik Nikola Peršić, potpredsjednik Andrija Longhino, tajnik Roko Živković, blagajnik Ljubo Barić, članovi Zvonimir Krajina, Nevenka Ljuština-Ivančić, Branko Milošević. Izabrano je i 35 novih članova. Rad Akademije tekao je u tri radne grupe: 1. Radna grupa za razvoj medicine (predsjednica Natalija Rulnjević), 2. Radna grupa za edukaciju (predsjednik Zdenko Škrabalo), 3. Radna grupa za znanstvene programe (predsjednik Ivan Ruszkovski). Dana 23. svibnja 1972. konstituirano je Naučno vijeće Akademije koje je imalo 14 članova.

Drugo predsjedništvo Akademije – 1974.

Predsjedništvo je imalo 9 članova, a Glavni odbor činili su: predsjednik Nikola Peršić, potpredsjednik Zvonimir Krajina, tajnik Roko Živković, blagajnica Nevenka Ljuština-Ivančić, članovi Stojan Knežević, Ivan Tomaseo, Andrija Longhino, Anđelko Kučišec, Branko Milošević. Izabran je 41 novi član pa Akademija sada ima ukupno 161 člana (redovitih, izvanrednih, suradnih i vanjskih članova).

Treće predsjedništvo Akademije – 1978.

Predsjedništvo (Glavni odbor) imalo je 15 članova. Prvi put je imalo 2 potpredsjednika, a u sastav Predsjedništva ušli su izabrani tajnici svih odjela (predsjednik Nikola Peršić, I. potpredsjednik Stojan Knežević, II. potpredsjednik Slobodan Marin, glavni tajnik Roko Živković, blagajnik Vjekoslav Majnarić, članovi Krešimir Čupak, Drago Ikić, Olga Jelić, Andrija Kaštelan, Zvonimir Krajina, Anđelko Kučišec i tajnici četiriju odjela).

Osnivaju se 4 odjela (kolegija) Akademije: 1. Odjel za klinička medicinska istraživanja (tajnik Vlado Oberiter); 2. Odjel za osnovna medicinska istraživanja (tajnica Jelena Krmpotić-Nemanić); 3. Odjel za medicinsku edukaciju (tajnik Nenad Grčević); 4. Odjel za javno zdravstvo (tajnik Ante Hrabar). Odjeli su zamijenili radne grupe. Akademija

* **Akademija medicinskih znanosti, Zagreb** (prof. dr. sc. Jasna Lipozenčić)